

Nyheder og tendenser i vejforvaltningsretten

Også det seneste år har der været et stærkt fokus på vejforvaltningsreglerne. I artiklen fremhæves nogle af de vigtigste afgørelser og tendenser på området.

Af advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Henrik Sauer og advokatfuldmægtig Rasmus Bøgh Johansen

Som vi tidligere har argumenteret for, har de almindelige forvaltningsretlige regler ikke altid fået lige så meget opmærksomhed, som de burde i forbindelse med forvaltningen af vejområdet.

Vi har ved flere lejligheder talt for, at man i højere grad er opmærksom på at udøve en god og korrekt forvaltning i forbindelse med konkrete sager på vejområdet. Derved bliver området mere effektivt administreret og man undgår tillige uheldige klagesager, der går kommunen imod. Vi kan i den forbindelse også henvise til Anders Valentiner-Branths artikel på side 313 i jubilæumsskriftet *Forvaltningsloven 25 år*.

Det forløbne år har budt på flere interessante sager, og vi vil i denne artikel fremhæve nogle af dem. Vi vil desuden uddybe sagerne og vores synspunkter i forbindelse med vores oplæg på årets Vejforum, hvor vi også vil komme med et bud på, hvilken betydning den nye ombudsmand vil kunne få for praksis på vejområdet. Den nye ombudsmand har således for nylig haft en interessant artikel i tidsskriftet *Juristen* (nr. 4/2012), der giver stof til eftertanke.

Højesteretsdom om standsningsforbud

Den første sag, vi vil nævne, er Højesterets dom af 28. november 2011, hvor Københavns Kommune blev frifundet i en sag, hvor en erhvervsdrivende fra gågaden Rosengården i Københavns indre by havde gjort indsigelse mod gyldigheden af en afgørelse om at indføre et tidsbegrænset standsningsforbud i gaden.

I dommen fastslår Højesteret, at kommunens beslutning om at indføre et standsningsforbud på en offentlig vej efter færdselslovens § 92, stk. 1, nr. 1, er en afgørelse i forvaltningslovens forstand.

Selvom der er tale om en generel regulering, hvis sigte alene er at regulere objektivt bestemte situationer (standsninger i et givent tidsrum), og som alene rammer en ab-

strakt personkreds, ændrer standsningsforbuddets generelle karakter ikke på, at der er tale om en afgørelse. De kommunale vejforvaltninger må på denne baggrund indstille sig på, at når de ofte med samtykke fra politiet fastsætter, hvad der skal være ret på et offentligretligt grundlag med hjemmel i f.eks. vejlovene eller færdselsloven, har de truffet en egentlig afgørelse.

Det afgørende i forhold til om partsrettighederne i forvaltningsloven herefter skal følges er, om afgørelsen berører enkelte borgere eller erhvervsdrivende på en så væsentlig og individuel måde, at de er parter i sagen.

Højesteret henviste i dommen til, at den erhvervsdrivende på trods af standsningsforbuddets generelle karakter måtte anses for at være så væsentligt og individuelt berørt, at selskabet skulle tillægges partsstatus.

Med anvendelsen af formuleringen om, at selskabet var part på trods af afgørelsens generelle karakter, sender Højesteret dog et signal om, at det fortsat er hovedreglen, at der ikke er parter i sådanne generelle sager.

Dette ændrer imidlertid ikke på, at kommunerne fremover også bør være opmærksomme på, at der ved indførelse af standsningsforbud i medfør af færdselslovens § 92 kan være beboere eller erhvervsdrivende, der bliver berørt af standsningsforbuddet på en så væsentlig og individuel måde, at de må betragtes som parter i forhold til kommunes afgørelse om indførelse af standsningsforbuddet, og at de derfor skal partshøres og have en begrundelse mv. Dette skal kommunerne være særligt opmærksomme på, når en sag er taget under behandling på baggrund af klager over en enkelt virksomheds adfærd, eller hvis der i øvrigt er forhold i sagen, der indebærer, at enkeltpersoner eller selskaber må anses for at kunne have en helt særlig interesse i sagen.

Sagen er mere uddybende beskrevet i Hortens tidsskrift Ret & Indsigt fra marts 2012, der er tilgængelig på www.horten.dk.

Stiltiende forvaltningsafgørelser inden for vejområdet

En anden spændende problemstilling omhandler spørgsmålet om, i hvilket omfang en kommune kan træffe stiltiende forvaltningsafgørelser på vejområdet. Vi har i det forløbne år bistået en kommune i sag om dette emne.

Den pågældende kommune havde i ny-udstykkede områder haft den praksis, at kommunen selv stod for vedligeholdelse og istandsættelse af de private fællesveje i en årrække, indtil tilstrækkeligt mange af ejendommene var solgt, og der var etableret grundejerforeninger i området. Vejvedligeholdelsen skete uden udgifter for de private grundejere.

I en konkret udstykning traf kommunen i maj måned 2011 beslutning om, at nu var der grundlag for at overdrage vedligeholdelsen og istandsættelsen af vejene til grundejerne, hvilket derfor blev meddelt grundejerne. Der var tale om veje, som var etableret i 1987, så den kommunale vedligeholdelse af vejene havde stået på i en rum tid.

Grundejerne klagede til Vejdirektoratet, som i medfør af loven om private fællesveje kan foretage en prøvelse af retlige spørgsmål.

Den 10. oktober 2011 traf Vejdirektoratet en afgørelse, hvori Vejdirektoratet anførte, at kommunens afgørelse var ulovlig, fordi kommunen ikke havde givet en begrundelse for, at kommunen havde kunnet tilbagekalde sin begunstigende afgørelse.

Denne afgørelse var kommunen ikke tilfreds med og anmodede derfor Vejdirektoratet om at se på sagen på ny. Det førte imidlertid ikke til en ændret opfattelse, idet Vejdirektoratet i en ny afgørelse af 21. december 2011 fastholdt den tidligere trufne afgørelse.

Vi blev så anmodet om at bistå kommunen. Vi afgav en redegørelse til Vejdirektoratet og gjorde heri navnlig gældende, at kommunen slet ikke havde truffet en forvaltningsafgørelse – heller ikke stiltiende – og at det derfor ikke var omfattet af Vejdirektoratets kompetence at tage stilling til overdragelsen af vedligeholdelsesforpligtelsen til grundejerne.

Herefter ændrede Vejdirektoratet opfattelse og tilbagekaldte simpelthen de afgørelser, som direktoratet tidligere havde truffet i sagen. Som begrundelse herfor anførte Vejdirektoratet bl.a., at Vejdirektoratet ikke som klagemyndighed havde haft kompetence til at tage stilling til kommunens beslutning om ikke længere at vedligeholde de omhandlede private fællesveje.

Det fremgik endvidere af Vejdirektoratets nye afgørelse, at Vejdirektoratet nu var enig med kommunen og os i, at kommunen ikke havde truffet en forvaltningsretlig afgørelse ved at have forestået vedligeholdelsen af de omhandlede veje i en periode. Vejdirektoratet kunne nu tilslutte sig vores opfattelse af, at beslutningen om at vedligeholde vejene alene var udtryk for, at kommunen som led i den almindelige faktiske forvaltningsvirksomhed på vejområdet foretog vedligeholdelsen af vejen, indtil grundejerne havde oprettet en grundejerforening, som kunne overtage vedligeholdelsen.